

Tionde roten, tomt 19

Kvarteret Göta Kanal

Tjugotredje roten 1637–57v

Kvarnbergs- eller

Tolfte roten 1657h–1670

Klädespressargatans södra sida.

Västra delen av 10.19

Kirstin Jonas ("Store Jons Enkia") R23 10.19

1637: 2 mtl, 1638: 4 mtl, 1639: 3 mtl, 1640: 2 mtl

Tore Jonsson timmerman

1640–81

Gustavi tomtöreslängd 1670–81

Han bör väl ha varit "Store Jons son". Han hade en syster *Sigrid Jonsdotter*, som var gift med *Olof Gustafsson kopparslagare*. Den 15.3.1673 besvärade sig Tore Jonsson över den lagbjudning, som skett tredje gången på den fasta egendom han nu i 30 år bebott. Han nekade till systemens rätt till två tredjedelar däri.

En son till denne Tore Joensson timmerman kan ha varit

Bengt Thorsson stadsbåtsman

som enligt tomtöreslängden ägde gården 1696. Skattningslängden 1715, då han kallas fiskare, uppger hans tomtvärde till 120, huset till 40 och löseegendomen till 40.1717 uppges, att han och hans hustru *Ingeborg Olsdotter* var fattiga: "ibm" hos dem bodde *Johan Udd* och hans hustru *Gunla Eriksdotter* av artilleriet.

Klädesvävaren Christoffer Triebler

(se 10.102 och 10.20–21) lät första gången den 17.2.1718 uppbjuda hus och gård belägen på Kvarnbergsgatan mellan skomakaren Jacob Cedervall å östra och skepparen Olof Tollessons bakgård å västra sidan (se 10.20), vilken han köpt av Bengt Thorsson fiskare för 180 d smt. Säljaren förbehöll sig att tillsammans med hustrun så länge de levde få kvarbliva i "de husen, som de åsämjas kunna" efter köpebrevets lydelse den 12.2.1718.

Christoffer Triebler hade redan 1717 hustrun *Rosina Hansdotter* (dotter till *klädesmakaren Hans Jürgen Paul* och dennes hustru *Magdalena Knutsdotter*), *gesällen Nils Larsson* och pigan Maria Svendsdotter. 1725 hette *gesällen Gudmund Hansson*. Trieblers svärfader Hans Jürgen Paul bodde sedan 1704 (el tidigare) i 10.21. I 10.20 bodde en tid också Christoffer Triebler (blivande?) svåger *överskäraren Halvar Barck*, gift *Anna Maria Paul*, omgift *Sven Falkenberg* (se 10.20–21).

Den 18.3.1728 lät handelsmannen *herr Samuel Schutz* lagbjuda borgaren och klädesvävaren mästern *Christopher Tribler* på Kvarnbergsgatan belägna hus och gård för ett lån på 700 d smt. Nu resterade 939 d 23 öre.

Målaren Lars Holm

hade 1730 övertagit gården, där han bodde tillsammans med *stadstjänaren Samuel Montdieu* och *fiskaren Staffan Berg*.

Målaremästare Lars Holm fick burskap 30.8.1726.

Han var första gången gift med *Anna Pihl*, dotter till *Maria Pihl*, Bou efter henne 1739 upptog netto 500: 20 d smt, därav hus och tomt på Kvarnbergsgatan mellan tunnbindare Joakim Dragon och krögare Pehr Petersson, 650 daler

Tomtöreslängden talade 1755 om målarmästare Lars Holms ödetomt.

Den fasta egendomen måste han redan i februari månad 1747 fått avstå till sina borgenärs förnöjande.

Ödetomten ”mellan borgaren och hökaren Petter Petterssons bebyggda gård å östra och tunnbindare Joakim Dragons ödetomt å västra sidan” inropades på auktion den 13.5.1756 av *hökaren Petter Pettersson* för 176 d smt (uppbud 21, 6. 1756). Gården delade sedan historia med Petter Petterssons öster härom belägna gård.

Målaremästare Lars Holm efterlämnade (enl. bou 12.3.1759) netto 371,1 d smt, därav målareverkstad med färger blott värda 12 daler.

Han efterlevdes av sin andra hustru *Elsa Margareta Henriksdotter* (Berg II:5–6, 161).

Östra delen av 10.19*Torsten Pehrsson värderare*

1642–73

Gustavi tomtöreslängd 1670–78 1 tomt

Var 1642–55 rotmästare i 23 roten. Omtalas i rote 9 1657 Han uppträdde först hos Kari Christiers med 2 mantal. – När det i kämnärsrätten den 7.7.1693 talas om jordemodern ”Per värderares mor” kan det (eftersom Per värderare var densamme som Per Torstensson) vara fråga om Torsten Persson värderares hustru.

Jöns Andersson /Otrill/ kofferdibåtsman

1675–81–1696

M1676: 1 tomt (kallas här kronobåtsman).

Han var åbo efter 1674 och övertog gården.

Olof Andersson Borg

1699–1710

lät den 22.3.1697 lagbjuda ett hus och gård beläget på Kvarnbergsgatan mellan Bengt Biörnsson å östra och Bengt Toresson å västra sidan, som han köpt av *kommendör Gyllenbois broder Gunnar Andersson* och dennes svåger Jöns Andersson Otrill för 100 rdr kurant.

Den 22.3.1700 (AIIb:4, 263): Konstapeln Oluf Borg hade lånat av *sin svåger Bryngel Bryngelson* på torpet i Skepplanda socken, Ale härad. Han hade också lånat av sin hustrus systerbarns

förmyndare *Elof i Wijkiärr* samt *Bengt Bryngelsson* på Alfwom till inköpet av sin gård. Vittnen Anders Larsson Kruse och Anders Larsson kofferdibåtsman.

Skomakaren Jacob Cedervall

lagbjöd den 5.9.1709 första gången Olof Borgs hus och tomt belägen på Kvarnbergsgatan för 50 d smt låntagna penningar av sin *hustru Sigrid Andersdotter* enligt obligation, exekution och immission (jfr föregående stycke).

Skomakaren Jacob Pedersson Cedervall skrev 21.2.1710, att han hade ingått ett gårdeköp med sin svåger Olof Borg om hans mellersta tomt i hans gård med därtillhörande byggnad för 115 d smt. Svågern hade av beloppet fått 50 d smt. Sedan hade *handelsmannen Peder Hansson (Fråssberg)* ingått ett annat köp av samma tomt med svågern "Ingen oskyld vore", förmodade Jacob Cedervall, "närmare än iag, som är släkt och förwant att bebo samma tomt".

Olof Borg sade, att han 2.8.1708 blev skyldig sin kära syster Sigrid Andersdotter "kontanta penningar 500 d smt, hwar med genom Exekution, Immission, Uppbud och Wårdering av en del av min fasta egendom procuderat är". Han sålde på grund av penningbrist "en tredjepart mitt i sin tomt till Kvarnbergsgatan belägen med därpå stående hus och byggning för 115 d smt". Resten skulle Jacob Cedervall erlægga, när han påsktiden 1710 mottog husen att bebo. Olof Borg ansåg att det gällde blott en pantsättning; han hade åtskilliga gånger erbjudit Jacob Cedervall att lösa panten men Jacob hade vägrat att göra det. Olof Borg måste betala sin släkt pengar och därför sälja till handelsman Peder Hansson. Peder Hansson hade *redan förut* köpt *en tredjedel* i gården och köpte efter påtryckningar återstående tredjedel av Olof Borgh.

Men skomakaren Jacob Cedervall blev kvar i gården till 1730. Enligt skattningelängden värderades hans andel i tomten 1715 inte till mer än 40, huset till 80 och löseegendomen till 20 d smt: Där bodde också Per Hansson Fråssberg och *konstapeln Olof Borgs änka Ingiel Brijn* (kvar 1720) som båda skrevs för samma värden på hus och tomt som Cedervall. Hos Jacob Cedervall och hans hustru Sigrid Andersdotter bodde 1717 också *Gustaf Myrberg* i artilleriet med hustrun *Anni-ka Grönman*.

1725–30 ägde Jacob Cedervall endast en tredjedels tomt medan 2/3 ägdes av *borgaren Måns Andersson*, som 1730 fått avstå en av sina tredjedelar till *borgaren Joakim Brandenburg* (se 9.44 vid Spannmålgatan, gränsande till denna tomt), och 1733 hade efterträtts av sin änka.

1735 ägde *Borgaren Anders Cedervall* (se 10.18) 1/3, krögaren *Petter Pettersson* 1/3 och Joakim Brandenburg 1/3.

Krögaren Petter Pettersson (också kallad Per Persson) hade 1737 övertagit även den Cedervallska tredjedelen 1737: Brandenburgs änka ägde den tredje tredjedelen (1740 *Klockgjutare Bööks* 1/3)

Vid bouppteckningen den 25.11.1741 efter Petter Petterssons avlidna *hustru Elin Svensdotter* sades hon och maken äga ett litet gammalt och förrutnat hus på Kvarnbergsgatan mellan målare Lars Holm och Jon Gustafssons hus (10.18) på 3/4 tomt. Skulderna översteg tillgångarna.

Hos honom bodde 1765 *skräddaren Wiedgrens änka*.

Sadelmakaren vid Kungl. artilleriet Mäster Erik Petter Björkerot

lät den 22.8.1769 första gången uppjuda ett i stadens femte kvarter vid Kvarnbergsgatan emellan hökaren Anders Österwalls gård å östra och *änkan Gunilla Brandenburgs* tomt å västra sidan

beläget stenhus med dess till framdelen liggande särskilda tomt, som mäster Björkerot köpt av avlidne hökaren Peter Pettersson och dess även avlidna hustru *Kerstin Jonsdotters* barn och sterbhusdelägare *Erik Roselius* och dess hustru *Helena Pettersson* samt den omyndige sonen *Johannes Petterssons* laga förmyndare *bonden Hans Pehrsson, Brännås, Lycke* socken på Inland den 21.1.1769 för 4 700 d smt, 30-penning 150 daler 21 $\frac{1}{3}$ öre smt.

Sadelmakaren vid artilleriet, sedermera hökaren Erik Petter Björkeroth, född 1718, död av gikt 21.10.1774 ägde stenhus på Kvarnbergsgatan med två tomter, varav en var obebyggd, 5 951 d smt. Boets behållning var 6 200 daler. Gift 2/ med *Marta Roselia*, död barnlös 16.9.1795 syster till *lanttullvisitören Lars Warmarck* samt omgift den 15.9.1778 med

hökaren Olof (Olaus) Borgström,

som samma år den 18 dec, fick burskap. Han kallades 1800–07 förre hökaren. Han var född 1739 och avled barnlös 26.1.1811. Han ägde stenhus med tomt och åbyggnader av trä nummer 10.19, värderat 1 000 rdr banco. Olof Borgström gifte om sig den 23.1.1798 med *Anna Maria Collander*, född 1762, död 23.1.1831, systerdotter till *konrektor, magister Collander* samt omgift 1815 med *sadelmakaremästare Erik Johan Askengren*, död 1834.